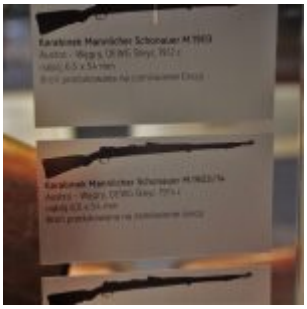
Mannlicher-Shoenauer υπόδ. 1903

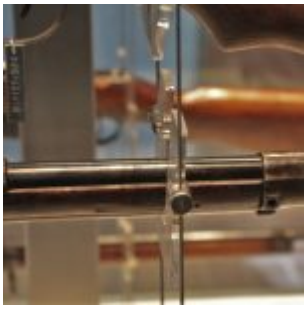
6,5 mm Karabin powtarzalny Mannlicher-Shoenauer υπόδ. 1903 (υπόδ. 1903/14)

6,5 mm Karabin powtarzalny Mannlicher-Shoenauer υπόδ. 1903 (υπόδ. 1903/14)

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka
Kraków, Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa "Nila"
Broń z kolekcji Dr. Stanisława Wcisło

Historia konstrukcji

Karabin Mannlicher-Shoenauer wz. 1903 zaprojektowali Otto Schönauer oraz Ferdinand Mannlicher z austro-węgierskich zakładów Österreichische Waffenfabriks-Gesellschaft (OEWG) w Steyr. Broń miała być dostosowana do strzelania nabojem karabinowym 6,5 x 54 mm Mannlicher-Schoenauer.

Siły zbrojne Grecji wybrały ten model karabinu jako model standardowy. W latach 1906-1907 wyprodukowano 130 000 egzemplarzy. W 1914 roku zamówiono dodatkowe 50 000 egzemplarzy wersji lekko zmodyfikowanej względem wcześniejszego modelu. Wybuch I Wojny Światowej wstrzymał dostawy do Grecji i trafiły one do jednostek austrowęgierskich – po zakończeniu wojny Grecja skupowała wszystkie dostępne na rynku egzemplarze. W 1927 roku włoskie zakłady Società Italiana Ernesto Breda per Costruzioni Meccaniche fabryka w Brescia wyprodukowały 100 000 egzemplarzy. W 1930 roku w austriackich zakładach w Steyr zakupiono 20 000 egzemplarzy, a w 1939 roku ostatnią partię 15 000 egzemplarzy.

Karabin 6,5 mm Mannlicher-Schönauer M.1903

Osobliwością techniczną, jaka została zastosowana w broni był magazynek bębnowy, w którym sprężyna donośnika obracała go, zamiast jak w standardowych broniach – wypychała naboje karabinowe ku górze. Magazynek tego typu był napisany z łódki amunicyjnej, był niezawodny i stosunkowo bardzo kompaktowy, jednak nie zyskał on szczególnego uznania w innych państwach. Było to spowodowane najczęściej jednak jego relatywnie wysoką ceną, w porównaniu tutaj z magazynkami klasycznej konstrukcji i nieco utrudnionym systemie rozładowania już załadowanych naboi karabinowych. Trzeba było w tym celu otworzyć zamek i wcisnąć przycisk chowający rozdzielacz, analogiczny, jak zastosowany w pistoletach Steyra, po czym sprężyna powoli wypychała znajdujące się wewnątrz naboje.

6,5 mm Karabinek powtarzalny Mannlicher-Shoenauer υπόδ. 1903 (υπόδ. 1903/14)

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka
Kraków, Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa “Nila”
Broń z kolekcji Dr. Stanisława Wcisło

Opis konstrukcji

Broń powtarzalna zaopatrzona w zamek czterotaktowy, ślizgowo-obrotowy. Lufa gwintowana o 4 prawoskrętnych bruzdach. Przyrządy celownicze wyskalowane od 200 do 2000 m. Wewnętrzny magazynek obrotowy broni był zasilany z dostawianych do zamka 5-nabojowych łódek (na wzór konstrukcji Mausera). Łoże i kolba drewniane. Wraz z bronią stosowano bagnet wz. 1903.

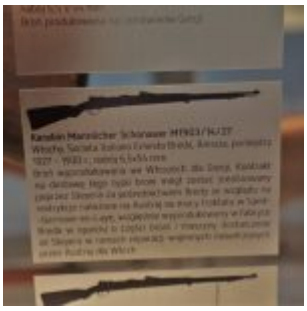
Zastosowana amunicja

Amunicję początkowo importowano (m.in. z belgijskich zakładów Fabrique Nationale d’Armes de Guerre w Herstal), a następnie uruchomiono jej produkcje w greckich zakładach Εταιρεία Ελληνικού Πυριτιδοποιείου και Καλυκοποιείου (EPK) w Atenach.

Podstawowa

- Długość naboju: 77,5 mm
- Długość pocisku: 11,46 mm
- Masa pocisku: 10,50 g
- Masa ładunku miotającego: 2,5 g
- Prędkość wylotowa: 678 m/s karabin, 627 m/s (karabinek)

W służbie niemieckiej przejęte egzemplarze broni otrzymały oznaczenie 6,5 mm Gewehr 215 (g) dla karabinu oraz 6,5 mm Karabiner 417/1 (g) dla karabinka w wersji M.1903 oraz 6,5 mm Karabiner 417/2 (g) dla karabinka w wersji M.1903/14.

6,5 mm Karabin powtarzalny Mannlicher-Shoenauer υπόδ. 1903 (υπόδ. 1903/14/27)

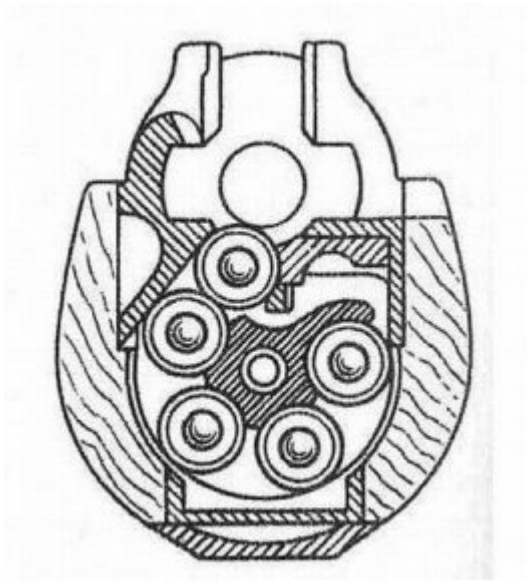
Eksponat muzealny: Broń została wyprodukowana we Włoszech, w Societa Italiano Ernesto Breda w Brescia, która pochodzi z serii broni z lat 1927-1930. Broń została wyprodukowana dla Grecji. Kontrakt na dostawę tego typu broni mógł zostać zrealizowany poprzez Steyera, za pośrednictwem włoskiej Bredy, ze względu na restrykcje, które zostały nałożona na Austrię, na mocy traktatu w Saint-Germain-en-Laye. Karabiny i karabinki były „produkowane” w zakładach Breda z części i elementów oraz maszyn dostarczanych przez austriackiego Steyera, które dostarczano do Włoch w ramach reparacji wojennych, świadczonych przez Austrię dla Włoch.

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka
Kraków, Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa “Nila”
Broń z kolekcji Dr. Stanisława Wcisło

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

Dane techniczne karabinu

- Kaliber: 6,5 mm
- Amunicja: 6,5 × 54 mm
- Masa: własna 3,77 kg (M.1903), własna 3,83 kg (M.1903/14)
- Długość całkowita: 1226 mm
- Długość lufy: 725 mm
- Zasilanie: magazynek wewnętrzny na 5 naboi
- Szybkostrzelność: do 15 strz./min.

Dane techniczne karabinka

- Kaliber: 6,5 mm
- Amunicja: 6,5 × 54 mm
- Masa: własna 3,53 kg (M.1903), własna 3,58 kg (M.1903/14)
- Długość całkowita: 1025 mm
- Długość lufy: 525 mm
- Zasilanie: magazynek wewnętrzny na 5 naboi
- Szybkostrzelność: do 15 strz./min.

Bibliografia

1. Karabiny karabinki i pistolety maszynowe Encyklopedia długiej broni wojskowej XX wieku – Żuk Aleksandr B.
2. Witold Głębowicz, Roman Matuszewski, Tomasz Nowakowski: Indywidualna broń strzelecka II wojny światowej, Warszawa 2010
3. http://www.dws-xip.pl/encyklopedia/